

**REDACTIUNEA,**  
Administrațiunea și Tipografia.  
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.  
Scrisorile nefrancate nu  
se primesc. Manuscriptele  
nu se retrimit.

INSERATE se primesc la AD-  
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la  
armăturile Birourilor anunțuri:  
In Viena: M. Duker Nachf.  
Max. Augenthaler & Emeric Loener.  
Hansrich Schalek. Rudolf Mosse.  
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.  
In Budapesta: A. V. Goldber-  
ger, Ekstein Bernat. In Ham-  
burg: Maroyl & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-  
cișă garmond pe o colonă 6 or.  
30 cr. timbru pentru o pu-  
blicare. — Publicării mai dese  
după tariful și învoială.

RECLAME pe pagină a 8. a o  
seriă 10 or. senu 30 bani.

# GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.  
Abonamente pentru Austro-Ungaria:  
Pe un an 12 fl., pe șase luni  
6 fl., pe trei luni 3 fl.  
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.  
Pentru România și străinătate:  
Pe un an 40 franci, pe șase  
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.  
N-rii de Duminică 8 franci.  
Se prenumeră la toate ofi-  
ciile poștale din țară și din  
afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov  
Administrațiunea, Piața mare  
Târgul Inului Nr. 30, etajul  
I.: Pe un an 10 fl., pe șase  
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.  
Cu dusul în casă: Pe un an  
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei  
luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.  
v. a. senu 15 bani. — Atât abo-  
namentele cât și inserțiunile  
sunt a se plăti înainte.

Nr. 20.

Brașov, Joi 27 Ianuarie (8 Februarie).

1900.

## Szell și clica Banffy.

Desbaterea bugetară în camera ungară decurge liniștit. Dovadă, că falanga guvernamentală, care cuprinde pe vechii și noii liberali, ocupă sub egida politicii lui Szell o pozițiune covârșitoare. Mai strigă ici-colo cei din stânga extremă, se mai ridică câte un partisan al malconțenților aderenți ai vechiului sistem Tisza-Banffy, ca să declare politica actualului guvern de prea slabă față cu naționalitățile și să glorifice astfel politica brutală din era Banffy-Jeszenszky, dăr toate acestea se petrec fără a produce vre-o emoțiune seu mișcare deosebită în sinul parlamentului și fără de scenele turbulente, ce se petreceau de exemplu pe când Banffy ședea pe fotoliul ministerial.

Fiind vorba de Banffy trebuie să remarcăm, că cel-ce a făcut mai mare gură, aducând în discuțiune și cestiunea naționalităților, a fost tocmai un adorator, ca să nu dicem trabant al lui, din acea fracțiune a stânzei extreme, care mergea mână în mână cu fostul ministru-președinte în acțiunea de prigonire a naționalităților. E vorba de voinicosul șovinist Bela Komjathy, care a interpellat guvernul și în afacerea rentei școlilor române din Brașov. Acesta s'a produs cu câte verși și uscate, despre cele ce se petrec și nu se petrec sub regimul Szell în detrimentul statului și al maghiarismului. El știu să povestescă minuni despre ceea-ce s'ar petrece mai ales între Români și Sași în sensul indicat.

Privind mai de aproape la datele, ce le-a produs ca argumente, îți vine să riști. Nu sunt decât flăcuri și în mare parte minciuni adunate de prin scirile de senzații ale foilor șoviniste. Casuri cu totul par-

ticulare întâmplare ici-colo și prezentate și descrise în mod tendențios și fals de cătră amintitele foi.

Cu toate acestea, ministrul președinte Szell va trebui să răspundă și la acușățiunile lui Komjathy. Și se asigură din parte inspirată, că luând cuvântul ați mâne, cu ocaziunea încheierii desbaterii generale asupra bugetului, d-l Szell va răspunde vorbitorilor opoziționali și se va pronunța totodată și în cestiunea naționalităților. Deși nu ne așteptăm la nimic nou, suntem totuși curioși să vedem ce va mai dice ministrul președinte relativ la naționalități acum când se apropie anul de când se află în funcțiune.

Noi credem, că decă în adevăr s'a pregătit a vorbi în amintita cestiune, el nu se va ocupa de modalitățile soluțiunii ei, ci își va lua în apărare politica sa față cu inviniuirile constante, ce se îndreptă contra lui din tabăra aderenților lui Banffy și Tisza. Cu totă liniștea aparentă în sinul majorității parlamentare, fierbe și colcăe în acea tabără a așa dișei vechi partide liberale.

Arma ei cea mai puternică în contra tacticii politice a lui Szell este acușățiunea, că nu desfășură energia cuvenită în cestiunea naționalităților. Cu arma acesta cred cei din jurul corifeilor căduți, că vor câștiga adheșiunea masselor maghiare fanatisate și vor depopularisa pe actualul ministru președinte, pregătind astfel restabilirea vechiului regim.

Cumcă clica Tisza-Banffy lucrăză sistematic în direcția acesta, se pôte conchide și din împrejurarea, că și-a înființat o fôie cotidiană politică nouă, „Magyar Szo“ (Cuvântul maghiar), care apare deja de câte-va zile.

Se asigură, că grupul liberal al lui Banffy stă la spatele acestei foi. În programul ei s'a introdus direcțiunea cea mai extremă a politicii șoviniste maghiare. Se pretinde pe față, că Ungaria trebuie să devină maghiară și, lucru de altmintrelea învechit, naționalitățile se declară de cei mai mari dușmani ai Ungariei. Părtinesce politica rășboinică a lui Tisza și Banffy și condamnă „noul sistem“ al „noui“ partide liberale, care umblă pe cărări „pacifice“ — ceea-ce ar nasce un mare pericol pentru partida liberală etc. „Trebuie să desfășurăm stégul rășboinic“, exclamă noul diar, „și trebuie să nisuiim de a uni interesele dinastiei habsburgice cu interesele națiunii maghiare, pentru-ca să putem purta o politică neesorabilă șovinistă, o politică de rassă absolut maghiară“.

Va să dică contrarii lui Szell vor să aște pasionile masselor, creșând, că prin mijlocul acesta rășboinic pe terenul național și nu mai puțin pe cel social, să facă posibilă revenirea lor la cârmă.

În fața unor astfel de uneltiri, cari pot lua dimensiuni foarte periculoșe pentru pozițiunea actualului ministru-președinte, e lucru firesc, ca acesta să ia cuvântul în cameră în combaterea contrariilor săi.

## Conferența din Viena.

Viena, 5 Februarie n.

Nu cu puțină încordare publicul cel mare de aici urmărește acțiunea de înțelegere inaugurată de cătră guvernul Koerber, dela al căreia succes ori nesucces atârnă viitoră dezvoltare a lucrurilor în Austria.

Astăzi conferența de înțelegere, cum se numește ea pe aici, și-a ținut prima sa ședință, la ôrele 2 d. a. în salónele presi-

diului ministerial. Acestei ședințe i-au premerș înainte de amâdi câte-va consfătuiri ale membrilor ei la cameră. Astfel au ținut membrii celui o consfătuire, în care ministrul boem Dr. Rezek a făcut nisce declarații remarcabile. El dișe între altele, că va rămâne în cabinet numai până când împrejurările vor face cu puțință chiamarea în guvern a unui reprezentant parlamentar al Cehilor.

La ședința de după amâdi s'au prezentat toți delegații cehi și germani, cari au primit invitări, afară de deputatul din partida germană poporală boemă, Dr. Schücker, care a refuzat de-a lua parte. Radicalii germani și cehi au refuzat dela început participarea la conferență.

Discursul, prin care ministrul-președinte Koerber a deschis conferența, a făcut, precum se asigură, în toate părțile o bună impresiune. S'a și silit d-l Koerber a fi cât mai obiectiv și a nu atinge nici cea mai mică susceptibilitate. Mulțumind membrilor, că au urmat invitării sale, dișe, că însăși prezența lor o consideră ca un succes pentru cauza înțelegerei și a păcii. Vorbi despre concordia cetățenilor, fără de care o țară nu pôte fi tare și glorioșă. Continuile lupte naționale au sgduit totă încrederea, poporațiunea însă dorește liniște și pace. În locul certelor, ce împedecă totul, ea dorește o politică de concordiă și de dezvoltare a puterilor economice, și guvernul resimte adenc urmările rele ale certelor, cari îl împedecă de-a administra statul cum se cade. Lui Koerber i-se pare, că greutățile nu sunt așa de mari, ca să nu pôtă fi învinse. Cu toate luptele din anii trecuți, totuși s'a săvârșit o apriare de vederi în multe puncte. Speră, că membrii conferenței vor nisui a delătura punctele de divergență în mod conciliant, ceea-ce va avé cele mai bune efecte asupra stărei economice a imperiului. Guvernul vré să pună puterea statului în serviciul culturii și al economiei naționale. El încheiă cu cuvintele: „Pot dice, domnilor, că imperiul privesce la d-vóstră; redați-i fericirea și liniștea sa!“

## FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

(8)

## Din etiologia poporală română.

— Urmare. —

Dintre legendele zoologice, care caută să esplice pe cale etiologică apucăturile și însușirile mai bătătoare la ochi ale animalelor, drept specimen tipic ne pôte servi cunoscuta legendă a corbului și Noe, după care corbul dintru început a fost alb ca zăpada iernii și numai în urmă, blăstemat de Noe, s'a înegrit ca tăciunele, — și care după una din variantele culese de S. Fl. Marian, e următoarea:

O legendă\*) ne spune, că Corbii de aceea s'au făcut negrii la pene, pentru-că Noe după potop dându-le drumul din corabiă afară s'ar fi negrit de arșița sórelui, căci atunci sórele ardea foarte tare spre a usca mai de grabă fața pământului, care chiftia de apă, apoi și de aceea, că s'ar fi întinat cu molul cel negru, care se afla adunat pe vârful munților.

Mai departe dice tot a doua legendă, că dând Noe drumul corbului din corabiă, ea să-i aducă soare, cum se află prin lume, fiind vârful munților ivite afară din apă și aflând pe densele corpurilor de vite perite și mâncând el hoiturile cele aflate a uitat cu totul să se mai întorcă îndărapt și să vestescă lui Noe, ce se află pe-afară. Deci, după ce a eșit acuma Noe din corabiă, se dice, că întelnind el pe corb și întrebându-l, de ce nu s'a întors să-i spuie cum se află prin lume, să-i fi răspuns corbul, că el de-aceea nu s'a înturnat, pentru-că s'a dat de-a mâncat la hoitură.

Atunci Noe, mâniindu-se pe densusul, l'a blăstemat dicându-i:

„De hoitură să nu te saturi și numai hoiturile să fiă bucata ta cea bună, și din ori și ce depărtare să-ți miróșe ție hoiturile, ca să le poți afla, pentru ca să-ți aduci aminte de mine!“

De-aici vine apoi, după credința poporului, că corbii vintresc cine scie de unde hoitul și tot din cauza blăstémului lui Noe nutrețul de căpeteniă al corbilor îl formeză hoiturile.

Éră ca să nu se înmulțescă corbii ca

alte paseri, să nu pôtă scóte mulți pui, tot după ce a încetat potopul și s'au aședat apele, i-a blăstemat Noe ca să se ouă în luna lui Decemvre și să clocescă până în luna lui Faur. Deci de-atunci și până în ziua de astăzi, amésurat credinței poporale, se ouă corbii tot-déuna în luna lui Decemvre și clocesc până în luna lui Faur. Érá în luna lui Faur, fiind-că, după spusa poporului, nici un fel de ouă nu sunt așa de tari, ca oușele de corb, când e gerul mai cumplit, când crepă și lemnele de frig, atunci sbórá corbii de pe ouă, lăsându-le să crepe de ger, și când véd, că acuma oușele sunt bine crepate se duc apoi la densele și scóțându-și puii din găocul caută mai departe la densusii.

De aici apoi, dela această credință vine, că dic Români, când e gerul mai mare în luna lui Faur: „acuma vor fi crepat oușele corbului“, séu „așa e de frig, că crepă oușele corbului“.

Decă Noe nu l'ar fi blăstemat pe corb să-și clocescă oușele sale din luna lui Decemvre și până în luna lui Faur, și să iasă puii săi din găocul numai atunci când fi crape oușele de ger, ci ar fi rămas să clocescă vara ca și alte paseri, atunci ar fi

așa de mulți corbi, că ómenii n'ar fi în stare să se apere de densusii.

Asemenea se crede, că corbul, când i-a dat Noe drumul din corabiă, trebuie să fi aflat numai vârful munților, căci corbii arare-ori trec prin sate, dórá numai atunci se opresc ei în vre-un sat, când într'ensul află vre-un hoit de cal séu de altă vită perită. De-altmintrelea până și în ziua de astăzi petrec corbii numai pe vârful munților și a stâncilor.

Tot printr'un accident primordial cércă să-și esplice poporul nostru faptul, că ciórele nu pot suferi pe uliu, ci unde îl întelnesc, se pun pe el și îl omórá\*\*), asemenea și împrejurarea, că vrăbiile sunt atât de mici și nu mai îmbătrânesc niciodată\*\*).

E cunoscută și legenda etiologică, după care ursul, păcălit odată de vulpe, s'a aședat cu códa într'o baltă și a tot așteptat să i-se anine pescii de ea, până ce a înghețat apa, și atunci smucindu-se Moș Mărtin cu putere a rămas cu códa în baltă; de-atunci nu mai au urșii códă!).

\*) Ornitol. II, 41—45.

\*\*) Ornitol. I, 404—406 și 406—407.

!) Sex. Til. Snóve, Brașov, 12—14.

\*) Marian, Ornit. II, pg. 5—8.

După o pauză ore-care solemnă, urmară declarațiunile *Cehilor* și ale *Germanilor*, prin cari ei și-au precizat poziția lor în conferență.

În numele *Cehilor* a vorbit deputatul Engel, care declară înainte de toate, că în lipsa unui program concret, participarea *Cehilor* la conferență poate avea numai un caracter informativ, vrând să vadă, dacă nu se poate cel puțin restrînge terenul luptelor naționale în Austria.

Ca primul pas, dîse Engel, trebuie să pretindem restabilirea stărei legale relativ la limba oficială cehică în serviciul interior. Ce-i drept, un succes salutar al operei de împăcare se poate aștepta numai atunci, când vor fi mulțumite postulatele de limbă și în Silesia și în alte diferite țări. În fine declară, accentuând din nou poziția de drept a *Cehilor*, că ei țințese la aplanarea conflictului ceho-german pe calea legislațiunii țării (adeocă prin dietă), tot-odată sunt convinși, că fără a regula cërta constituțională de față nu se poate ajunge la o aplanare durabilă a încercăturilor în Austria. În fine declară, că o participare eventuală la conferențele acestea nu poate prejudeca atitudinea *Cehilor* în cameră.

În declararea *Germanilor*, făcută de deputatul Dr. Funke, se dîce: Am venit la conferență, ca să dovedim, că voim să se stabilească stări regulate în patria noastră. Credem, că e bine, ca conferența să se ocupe numai de cestiunea limbilor în Boemia și Moravia, pentru-că prin rezultatele dobîndite pe aceste terene s'ar putea mai cu efect micșora lupta națională în Austria, și vedem cu mulțumire, că și din partea cealaltă (cehică) s'a accentuat această. Tocmai de aceea însă *refusăm* să de-*u* intra *astăzi* în discușiunea cestiunii limbilor în alte țări.

Față cu amintirea limbii oficiale interne și a luptei constituționale, ce ar exista, noi Germanii — declară mai departe Dr. Funke — suntem siliți de a ne accentua din nou convingerea, că stabilirea legală a limbii generale de mijlocire (a limbii germane) și susținerea administrațiunii unitare se poate uni foarte bine nu numai cu convieșuirea pașnică, de toți dorită, între națiunile Austriei, ci că acest postulat nu se poate despărți de poziția de putere și de vază a statului, care în lupta de emulația internațională are să rezolve cele mai grele probleme. Încheie prin a declara, că și Germanii își rezervă libertatea de acțiune în corpurile parlamentare.

S'a decis, ca aceste două declarațiuni să fiă introduse în procesul verbal al ședinței, apoi ca în 6 Februarie să se țină o conferență asupra afacerilor morave, er în 7 Februarie o conferență asupra afacerilor boeme. Presidiul îl va avea în conferențe ministrul-președinte Koerber; numai când secțiunea boemă și moravă vor ține de-odată ședință, va presida în secțiunea mo-

ravă ministrul de justiția. Conferența a decis, ca discușiunile să fiă considerate ca secrete. Se vor face însă, după trebuință, comunicate despre mersul consfăturilor. Aceste comunicate vor fi redactate de un comitet anume ales, compus din doi delegați germani, doi cehi și un ministru.

Așa s'a petrecut ședința întâiu de deschidere a conferenței conchiămată de guvern pentru aplanarea divergențelor naționale în Boemia și Moravia. Ea a decurs în tonul cel mai conciliant, dăr multele reserve, ce se fac în declarațiuni — deși Cehii au evitat să accentueze dreptul public al Boemiei, er Germanii au observat și ei o rezervă precaută — nu prea nutresc speranțele guvernului într'o bună reușită a consfăturilor.

### Congresul pentru autonomiă.

Alaltăeri, Lună, s'a ținut a 4-a ședință a Congresului romano-catolicilor unguri. Discușiunile s'au învîrtit, ca și în ședințele pramergătoare, în jurul elaboratului comisiei de 27 a Congresului și asupra votului separat Ugron-Györffy, adeocă al minorității.

Este interesant a-se cunoșce grupările din acest congres. În aripa dreaptă estremă stau episcopii în număr de vre-o 15. Ei — cum dîce „B. H.” — sunt atenți și tac; își pădșese drepturile hierarhice de autonomiă. Episcopii nu se dimit în discușiuni, căci nu vor să fiă majorizați. Între episcopii nu este decât unul greco-catolic, Rutenul *Firczak* dela Muncaciă. De-a dreapta episcopilor stă opoziția politiceii bisericești: partida populară. Cel mai vigilent dintre aderenții acestui grup constatător din „*meltoșagoși*” este contele Ferdinand *Zichy*. Centrul îl formază delegații fcestei partide apponyiste în frunte cu *Horanszky*; e grupul de care sunt mai apropiați episcopii. La stînga estremă stă tabăra radicală, în care se află și catolicii ardeleni și ruteni.

Ședința de alaltăeri a presidat'o primatule *Vaszary*. Primul orator a fost Eug. Szabo, capul mișcării pentru introducerea limbii liturgice maghiare. El declară, că „greco-catolicii” se alătură la mișcarea pentru autonomiă și aprobă proiectul majorității. Vorbesce și despre *Românii uniți* dîcînd, că speră, că și acești „frați” se vor alătura la autonomiă — Alt orator „greco-catolic” este *Rabar*. El ține să esplice poziția de drept a greco-catolicilor și spune, că biserica română greco-catolică a avut putere de contopire, pentru-că limba ei liturgică și limba socială îi este una. Vorbesce despre *limba liturgică maghiară* și susține, că cestiunea această s'a pus deja în primul sinod din Lateran, că *creștinii maghiari* dela început au fost greco-catolici. Recomandă episcopatului să se înțelgă cu congresul, căci cine știe când se va mai întruni un astfel de congres. — *Rakovsky*

vădută pe diavol fugind cu un copil în brațe? dăr rugul văduse și dîse, că n'a vădută, decî și pe acesta ca pe salcie l'a blăstemat, dîcînd: unde-ți este rădęcina să-ți fiă și vărful, și să fi împiedecarea omenilor și fū așa. Er sfântul tot alerga după diavolul și vădută în marginea mării un *paltin* și dîse: sînte paltine al lui Dumneșeu, n'ai vădută pe diavolul fugind cu un copil în brațe? er el spuse drept, că l'a vădută, dăr a și audît copilul țipând pe cale, decî sfântul îi dîse: să fi blagoslovit de Dumneșeu și să stai inaintea bisericeii cu păcătoșii la pocăință și cu dreptii la ispășenie, și tū așa, er sfântul tot alerga după diavol, și vădută în marginea mării un *măslin*, și dîse: sînte măslina a lui Dumneșeu, n'ai vădută pe diavol fugind cu un copil în brațe? er măslinul spuse drept, l'am vădută, s'au afundat în mare și se juca cu pescii mării și cu copilul împreună: er sfântul dîse; să fi blagoslovit de Dumneșeu, din tine să fiă mirul, și fără tine să nu se boțeze omul, și fū așa.<sup>4</sup>

(Va urma.)

Nicolae Sulică

se alătură la proiectul majorității, dăr vră să ia și din proiectul minorității partea referitoare la alegerile nemijlocite.

Vorbesce apoi și primatule-președinte *Vaszary*. Cea mai importantă declarația a lui a fost, că *colegiul episcopilor voesce o autonomiă corăspundătoare organismului bisericeii catolice*. Nu pôte să între în discușiune nici cu majoritatea, nici cu minoritatea, pentru-că nu vră să vină în conflict cu proprii săi fii suflatesci. Mai întâiu să se stabilească principiile.

*Ugron G.* ține un discurs remarcabil. El dîse, că șovăirea cu care congresul se dă înderēt dela rezolvarea barbatăscă a problemelor, ce i-s'au dat, este o slăbiciune. Congresul stă pe basă legală dată de supremul patron. El, ca congres, nu vră să discute cu guvernul. Revindică cu energiă pentru organismul autonom dîcînd de a candida episcopi, drept care nu se opune organismului bisericesc. Statul, continuă *Ugron*, pôte să ridice școli, dăr el să dea catolicilor posibilitatea de a lua parte la emularea spirituală, dând tilor lor o creștere, fără de care nu se pôte dobândi decât o generația incapabilă și nestatornică. Cere de asemenea, administrarea fondurilor și fundațiunilor, cari sunt ađi în mările unui guvern neconfesional sub controlul unui parlament erăși neconfesional, căci: „regii noștri n'au dat catolicilor acele fonduri, pentru-ca un guvern, care nu se pôte debarasa de spiritul de partid, să remunereze din ele pe slujitorii săi corteși”. *Ugron* arată cu mult efect, cum proiectul majorității eschide din autonomiă inteligența mirină catolică și dîse, că decât așa, mai bine să nu fiă autonomiă.

Er i s'au continuat desbaterile.

### 24 Ianuarie.

Lună, în 24 Ianuarie st. v. a fost marea sərbătore națională a aniversării unirei principatelor române.

Acest mărēt eveniment în istoria poporului român, s'evirșit la 24 Ianuarie 1859, a fost sərbătorit cu mare solemnitate în totă România, er mai ales în capitală și în orașele principale ale țerei.

În Bucuresci s'a cîntat un *Te Deum* la metropoliă pe Dealul Spirei, oficiând Metropolitul Primat în prezență M. S. Regelui și a autorităților superioare civile și militare.

După serviciul divin a urmat o revistă a trupelor în fața bisericeii.

Capitala a fost în decursul zilei împodobită cu stéguri naționale. În celelalte orașe s'a serbat asemenea această dî cu diferite solemnități, la cari au luat parte și școlele; s'au ținut și meetinguri, în cari s'au pronunțat discursuri entusiaste ca la Focșani, Constanța etc.

În Bucuresci s'au mai ținut următorele sərbări:

#### Serbarea dela Ateneu.

Societatea profesorilor secundari din România a serbat Lună c'o deosebită pompă a 41-a aniversare a unirei Principatelor și a 3-a aniversare a fondării societăței. Serbarea s'a ținut în sala Ateneului și a avut mare succes; un public foarte numeros a asistat.

După cîntarea imnului regal de cîtră corul școlei normale de institutori, d-l V. A. *Urechă* profesor universitar, a ținut o patriotică și frumoșă cuvîntare, arătând importanța zilei de 24 Ianuarie în istoria noastră națională.

În urmă d-l profesor V. *Dimitriu* a cetit darea de sēmă a comitetului, după care s'au executat mai multe bucăți de musică din gură și din violină, procedându-se apoi la împărțirea premiilor. Cele mai multe premii le-au obținut elevii liceului Sf. Sava.

#### La societatea „Tinerimea română”.

Societatea „Tinerimea română” a serbat ziua de 24 Ianuarie cu o deosebită pompă. — Serbarea a avut loc aseră și a avut un succes desevirșit.

D-l N. *Dumitrescu*, în conferența sa asupra importanței zilei de 24 Ianuarie, după ce a făcut o mică espunere istorică, a sciut să entusiasmeze intręga sală, care i-a făcut adevărate ovațiuni.

În urmă s'au executat mai multe bucăți din gură, piano și violină de cîtră d-na *Dumitrescu*, o pianistă escelentă, și d-nii *Grigoriu*, *Liciu*, *Hațiescu*, *Panaiteșcu*, *Buzini*, *Mărunțeanu* și *Copăceanu*. Serbarea a avut un adevărat caracter național.

### Răsboiul din Africa sudică.

Mare bucuriă era în 4 Februarie n. la Londra în urma scirei, că Buller ar fi trecut din nou riul Tugela și că merge spre *Ladysmith*. Firesce, scirea această a făcut ca spiritele să fiă erăși extrem de agitate, poporul să-și recăștuge pofta de răsboi, ba unii mai infierbentați la creeri, vedeau chiar pe Buller inaintea *Ladysmithului* cum luptă, ca să elibereze pe *White* și orașul de împresurarea inamicului.

Pe când însă lumea pîndea cu sete scirile mai prospete despre isprăvile lui Buller, etă că s'era tărđiu ministeriul de răsboi desminte printr'un comunicat oficios tôte scirile despre trecerea lui Buller peste Tugela. Etă anume, ce se telegrafază din Londra cu data de 5 Februarie:

„După informațiunile agenței „*Reuter*”, la ministeriul de răsboi n'a sosit de loc o confirmare a scirei, după care Buller ar fi trecut din nou Tugela mergînd spre *Ladysmith*. Dinpotrivă, tôte semnele arată, că în linia de luptă totul e liniștit și nu se așteptă nici un fel de mișcare fără de veste”.

Desmintirea ministeriului de răsboi a luat ori-ce basă a faimelor referitoare la planurile și faptele lui Buller și de-odată cu această însuflețirea din zilele de 4 și 5 l. c. a scăđut la zero.

#### Englesii bătuti.

La *Bruxella* a sosit alaltăeri s'era tărđiu o telegramă din *Pretoria*, pe care însă censura englesescă a cîngărit'o rău. După această telegramă *Burii* au bătut și alungat pe *Englesii* din *Besters* și li au luat mai multe tunuri de calibru mare și două carē de munițiuni.

Afară de această *Burii* au s'ecurat o nouă victoriă asupra *Englesilor* la *Colesberg*, unde au căđut 13 *Englesi*, 32 au fost raniți și 114 au fost făcuți prizonieri.

### SCIRILE ZILEI.

— 26 Ianuarie v.

Sporirea contingentului de recruti. Din *Viena* se anunță, că petrecerea baronului *Fejervary* acolo stă în legătură cu sporirea contingentului de recruti, ce se va face în 1901. După cum se asigură, acest spor va fi de 50,000 omeni.

Pentru masa studenților români din *Brașov* a mai contribuit onor. *Familia Pușcariu* în amintirea iubitului nepot *Virgil Popea* cu 20 cor.

— Esprimăm cele mai vii mulțămite pentru aceste nobile daruri: *Directiunea școlilor*.

O demonstrația a *Bavarezilor*. *Diarul „Wurzburger Generalanzeiger”* împărțesce interesanta scire, că în ziua aniversării zilei nascerei împăratului pe clădirile de stat din *Bavaria* nu s'au arborat stindarde, er de pe acele clădiri, unde se arborase, în scurt timp stindardele au fost delăturate.

O sinucidere îngrozitoare. Din *Agram* se telegrafază, că căpitanul pensionat de-acolo *Paic*, s'a sinucis într'un mod îngrozitor. Mai întâiu a luat morfium, apoi și-a tăiat gătul cu briciul, dăr fiind-că morțea nu sosia, a luat sabia și și-a tăiat și cu această gătul, apoi s'a aruncat prin ferăstră în curte, unde fū aflat, dăr nu mort, oi trăgînd de morțe.

Romanul principelui *George*. O scire telegrafică din *Constantinopol* spune,

<sup>2</sup>) Ibid. 25—31.

<sup>3</sup>) Epistolia Domnului nostru *Isus Christos*, *Brașov*, ed. *Ciurcu*, pg. 36—38.



ca guvernorul Cretei, principele greces George, este aproape să vină în conflict cu Țarul Rusiei. Principele s'a îndrăgostit de mörte într-o prințesă engleză, pe care vră să o și ia în căsătorie. Țarul însă nu-și dă învoirea la această căsătorie și principele trebuie să alăgă între amor și guvernare.

**Mișcarea în favorul „complotiștilor” sërbi.** Din Belgrad se vestese, că guvernul a ajuns la cunoștința mișcării, ce se face în interesul așa dișilor complotiști sërbi, cari zac în temnițele sërbesci. Mișcarea acesta are de scop a aduna cât mai multe subscripții pentru o petiție, ce are să se adreseze regelui Alesandru, cerând grațierea condamnaților. Guvernul însă a oprit acest mod de „agitatiune” și amenință pe „agitatori” cu proces. De aici se pöte conchide, că amnestia nu este de loc sigură.

**Răsboiul „buro-engles” în Brașov.** Se pare, că spiritul răsboinic din Africa de medă-și s'a transportat chiar în — Brașov, împintenând la „luptă” pe nisce băeți de școlă sași și maghiari. Băeții sași și-au luat numele de „Buri”, cei maghiari numele de „Englesi”. Lupta decurge și de și pe „Spionskop” (din jos de cetățue). Se întâmplă uneori, că „colonele” acestor „răsboinici” se ciocnesc strașnic și multime din ei rimă pământul în căderea ce urmază după trânteli fatale. Ajungând la cunoștința poliției acest „răsboi”, se dăce, că directorii respectivelor școle au fost făcuți atenți să intervină, ca să se facă „pace” între „beligeranți”.

**Măncată de lup.** Femeia Elena Racovic din Marșau (județul Dolj, România) ducându-se împreună cu copilul său, în etate de vre-o trei ani, la nisce rude din alt sat, a întâlnit în drumul său un lup, femeia speriată, a luat-o la fugă înapoi, scăpând copilul din brațe. Lupul însă, lucru curios, nu s'a atins de copil, ci s'a luat după biata femeie, pe care a și ajuns-o și a sfășiat-o. Cadavrul ei a fost găsit tocmai sêra de oătra nisce țărane, cari fuseseră înșeiințați despre îngrozitoarea mörte, de cătră însuși copilul victimei.

**Meseriașii români din Turda** invită la petrecerea ce-o vor arangia Duminică în 18 Febr. n. c. la otel „Corona”. Inceputul la 8 ore sêra. Intrarea: de persoană 1 cor. 20 fl., de familie 3 corone, peste 3 membri de fiă-care 1 cor. Venitul curat e destinat pentru ajutorarea învățăceilor meseriași lipsiți de mijlöce. Ofertele marinimöse sunt a se adresa d-lui Iosif Urcan mesar. De viptualii și beuturii se îngrijesece ospëtarul. Comitetul pãrtinitor: Victor Bugner, Valeriu Bugner, Emiliu Ciğărean, Juliu Codarcea, Dr. George Ciuta, Drd. Valer Moldovan, Dr. Eugeniu Pătăcean, Simion Poruțiu. Comitetul arangiator constă din vre-o 34 de tineri.

**Indoit asasinat în Ploestii.** Cetim în „România Jună”: Venind Duminică sêra în prăvălia cărciumarului Nae Gh. Arnăuceanu, nisce Bulgari tăietor de păduri, nisce tipuri sëlbatice, acesta nu fù de loc surprins, căci îi erau cunoscuți ca vechi mușterii. După ce Bulgarii chefură acolo, trecură în odaia alăturată, pe care o închiriaseră pentru durmit, și începură chiar a se desbrăca, în timp ce băiatul Mitică trecuse în camera lui de culcare și stăpănul stinse lămpile. În momentul acesta unul din Bulgari cu o voce prefăcută, blândă, rugă pe cărciumar să-i deschidă, spre a mai trage o dușcă înainte de culcare. Când victima le deschise ușa, doi dint'rênșii se aruncară asupra lui și'l su-grumară, în timp ce al treilea tortura dincolo într'un mod îngroșitor pe băiatul din prăvălie cerând să-i arete cum se deschide cassa cu banii. Băiatul de frică mărturisii totul și arată chiar și locul (în sinul stăpănului) unde se găsesc cheile casei. Afând acestea criminalii au deschis cassa, în care erau, pe lângă o multime de bijuterii și esornice amanetate, în valöde de peste 500 lei, și banii numerar ca la 7.000 lei. Asasinii luară totul, descălțară chiar și cismele și ciorapii băiatului și luară și o manta veche a bătrânului. Se crede, că la

ora 2 nöptea totul era sfârșit și criminalii erau deja ascunși. La această oră, gardistul postat în acea parte observă răzimat de felinarul din fața prăvăliei lui Arnăuceanu pe un Bulgar, care mai de vreme chefură și el acolo în societatea celorlalți trei, gardistul bănuind ceva îl areștă. Dimineta când s'a dat alarma, poliția și parchetul ordonară aducerea și confruntarea lui Stan Bucoff — așa se numesce Bulgarul prins — cu ginerile în fața victimelor. De și scie puțin românesce, acest Bulgar tăgăduesce în contină, că ar fi comis el fapta și că ar fi înșoiț pe criminalii în timpul comiterii asasinatului. El spune numai, că decă ar vedé pe bulgari i-ar puté cunoșce. Până la alte descoperiri el se află însă areștat. — Lunii sêra comandantul gardiștilor însă trimite telegramă poliției locale: „Prinderea criminarilor la Pitești”. Sosit în Chitila, șeful ni-a spus, că în sala de așteptare se afla în acest moment nisce Bulgari, cari se asemănau perfect cu cei desemnați de autoritățile ploestene. Imediat a intrat în sală, însă era prea târziu criminalii — căci ei trebuie să fi fost — fugiseră, abia se zăreau fugind în câmp. După 3 ore, apoi, o telegramă din Pitești anunță că acolo s'au prins trei Bulgari. Sunt aceștia urmăriții? Nu se scie.

### Correspondența „Gaz. Transilvaniei”.

Alba-Iulia, 30 Ian. 1900.

Cu viață satisfăcătoare vin a raporta, că producțiunea teatrală împreună cu joc, anunțată pe ziua de 25 Ianuarie a. c. la Alba-Iulia, a reușit förte bine. Sala cea mare dela hotelul „Elisabeta”, destul de spațiosă, pe la örele 8 era tixită de un public numeros și ales din Alba-Iulia și jur. D-nii arangeri pot fi mândri de succesul petrecerei; îndeosebi d-l Antonie Cricovean, care acum a 3-a öra s'a pus în fruntea tinerimei de meseriași și economi, sacrificând multă ostenelă numai să satisfacă pe publicul participant, merită totă lauda.

S'a jucat piesa teatrală: „Spada răsboinică”, dramă în 2 acte, de cătră 26 bravi fii și fice ale economilor și meseriașilor români din loc. După teatru s'a continuat jocul cu însuflețire până în dor. Mă cred absolvat din partea P. T. public, care a participat, aprețind succesul rolurilor de tot grele și a frumöselor cântări cu atăta numai, că au fost interpretate cu destul haz, încât dibăcia lor de începători a fost răscumpărată cu aplause prelungite.

Fac totuși mica observare, că în viitor la alegerea piesei să se țină cont de împrejurările locale și de aptitudinea diletanților; ar fi bine să se consulte tot-déuna și alți inteligenți, cum sunt bunăöră d-nii învățatori și alții, căci — sunt sigur — nimeni nu va refusa de a-și da sfatul binevoitor.

Succesul material de-asemena a fost satisfăcător. Ne având la mână numele suprasolvenților nu-i pot publica; alt-cum scriptura dăce: că ce dă drepta să nu scie stanga, — domnii, cari au suprasolvit primescă mulțamită.

Din venitul brut de 167 fl. 40 cr. străgându-se spesele a rezultat un venit curat de 37 fl. 10 cr., care e destinat spre a-se cumpăra elevilor sêraci dela școlile române rechisite de învățământ.

Nu pot să nu amintesc și faptul regretabil, că unii, ignorând succesul moral, ce l'a ajuns d-l Cricovean prin stăruința și procederea sa demnă, pãrându-li-se mic venitul curat al petrecerei au început a răspândi seiri calumniatöre prin oraș, cari au tins a lovi în d-l Cricovean ca conducător, în tinerii diletanți precum și în reputația celor din comitetul arangiator.

D-l Cricovean, om cu puțină carte, dër deștept, jertfesce la totă ocaziunea și spre ori-ce scop comun ca puținii alții. E un om al școlii și al bisericei. Densului i-se atribuie meritul, că dela petrecerea din anul trecut au rëmas pentru elevii sêraci 100 fl. Astă-vară făcând învățatorii dela ambele școle române cu elevii, cam 190 la număr, excursiune la „fântăna hoșilor”, d-l

Cricovean a fost acela, care a provăduț pe fiă-care elev cu mănecare și beutură, cu tóte că dispune de puțină avere, ér prunci de școlă n'are. După petrecerea de acum i-a tractat cu mănecare și beutură. Bărbați, cari prin asemenea jertfe caută a încurajia pornirile tinerimei, trebuie stimați și nu clevetiți. . .

J... el.

### ULTIME SCIRI.

**Viena, 6 Februarie.** Föia oficială publică o ordonanță a ministeriului de agricultură cu data de 24 Ianuarie 1900 privitor la un nou regulament al administrării fondurilor bisericei greco-orientale din Bucovina.

**Londra, 6 Februarie.** Diarele englese se ocupă viu cu tripla alianță. În deosebi „Glob” dăce, că în urma certelor de naționalitate și a criselor austriace, Austria-Ungaria a devenit un aliat nesigur. Celelalte foi scriu, că între puterile aliate se urmază negocieri cu privire la modificarea alianței.

**Roma, 6 Februarie.** Scirile diarelor englese despre modificarea triplei alianțe se desmint din isvor oficios.

**Bruxella, 6 Februarie.** „Petit Bleu” anunță, că și a treia încercare a lui Buller de a libera Ladysmithul s'a zădărnicit.

### DIVERSE.

**Valea trandafirilor.** Cu mult mai înainte de luarea Adrianopolului de Sultantul Murat I., în secolul al patru-spre-decelea, trandafirii din Valea Kazanlikului erau deja celebri, și esența ce se scotea dint'rênșii, rivalisa cu a Persiei și Egiptului. Astăzi chiar, aceeași cultură se face în această vale, și locuitorii s'au n'au alt meștesug, decât distilarea roselor. Trandafirii roșii și trandafirii albi cresc firesce pe pölele munților Balcani. Cu tóte acestea locuitorii au fost siliți să facă sădiri noue. Este ușor a-și înlesni cineva la Kazanlic, seu Cârlova seu alt sat, 300 lese, bune de sădit, numai pe un galben. Trei ani după plantarea lor, trandafirii încep a produce, și în timp de öcece ani nu e trebuință să fiă reînöiți. Arbureii cresc în voie. Locuitorii se mărginesc a știrpi ramurile mörte, dër nu-i tae nici-odată. Tocmai în luna lui Mai, florile rësar și valea se face minunată la vedere. Recolta roselor ține trei săptămâni. Trebuie ca florile culesc dimineta să fiă distilate chiar în ziua aceea, decă ține cineva, ca ei să nu-și përdă nimic din profumul lor. Le distilază vreme de două cësuri în apă, apoi le soot și le supun la o a doua distilare în apă ast-fel parfumată. Indată esența mai ușöră se desface și ese pe suprafața lichidului, o culeg cu lingura.

Trebuesc 20 kilograme de trandafiri, seu aproape 300 flori, ca să dea 30 grame de esență. Când cineva scie, că valea Kazanlicului produce aproape 2.000 kil. de esență pe an, își pöte face ideea de numărul nepomenit de trandafiri, ce cresc în această vale. Un kilogram de esență de rose prețuesce, termin mijlociu, 1.000 fr. Pentru munca culegerii și distilării se într-buinețcă mai cu sêmă femeii și copiii, a căror plată este de 50 bani pe și. Pe la 15 Iulie esențele cele noue încep a se vinde și sunt expediate pe la porturile vecine. Trebuie din nefericire să adăögăm, că locuitorii însărcinați cu vinderea acestui prețios parfum îl falsifică amestecându-l cu alte esențe mult mai comune. Una din fraudele cele mai dese consistă în a adăoga la esența trandafirilor o a treia seu a oincia parte de esență, produsă de o altă flöre mirositoare, ce creșce în Anatolia. Această falsificare acum obicnuită, este acceptată în comerciu. Industria distilării trandafirilor aduce bune averi locuitorilor din valea Kazanlikului, cari sunt în număr de 12000.

**Nervositatea bărbaților.** În opul „Prelegeri din lumea vieții nervilor”, d-l Carol Laufenauer, profesor universitar, răspunde la multe întrebări referitoare la gestiunea nervosității bărbaților, din care dăm în extras câte-va. Etă ce spune numitul profesor:

Bărbații seu își aduc nervositatea din viața de holtei, seu o câștigă în căsătorie. În ziua de ađi cel-ce doresce a se căsători nu arare-ori se adresază cătră medicul de nervi cu întrebarea, că öre se pöte căsători. Medicii pot da două feluri de răspuns, seu spun respectivului, că întâi să se cureze și după aceea se pöte însura, seu îi recomandă căsătorie ca singurul remediu contra nervosității. Natural, că o condiție principală a casului din urmă e, ca mirësa să fie liniștită, înțelptă și să nu fie nervösă, căci în cazul contrar ar fi o mare nenorocire. Că nu e bine pentru cel nervös să se însöre, acesta n'are lipsă de esplanță, căci pöte da de mai multe primejdii. De lipsă e să se esplice afirmația, că de multe-ori se recomandă căsătorie ca remediu celor nervöși. Lucrul stă așa, că sunt mulți tineri, cari în urma construcției sistemului lor nervös și corporal, sunt aplecați în genere spre nervositate. Acestora viața de holtei le strică; sunt espuși multor tentațiuni ruinatöre de nervi, își strică stomacul în birturi, nu dorm de ajuns, beau, fumază mult; în viața lor morală n'au nici un punct fix, nu se nisuesc spre o țință înaltă, pierd idealismul adus din școlă și devin blasați, disgustați de viață. Pentru aceștia, decă se amorescă de o fată, alvia regulată și pacnică a vieții familiare, influința nobilitară a femeii, e o adevărată binefacere, liniștea idilică și moralul vieții familiare îi apëra de tóte influințele stricăciöse, ruinatöre de nervi; țința lor, lumea gândirilor află un scop înalt și un punct fix și în câteva luni se vindecă mai bine și mai sigur, decât decă ar fi adunat tóte medicamentele farmaciei seu s'ar fi dus în cel mai bun sanatoriu din lume.

Așa-dér nu e de tot nebasată pãrerea, că între holtei bătrâni sunt förte mulți nervöși. Sunt casuri însă, că bărbații și câștigă nervositatea în căsătorie. Causa cea mai desă a acestei apariții e munca spirituală excesivă, încordarea fără pausă. Nu se pöte nega, că viața familiară te îndemnă mai mult la muncă, decât cea de necăsătorit. Munca silnică însă ruinază și face nervös organismul, de aceea prima și principală grije a fiă-cărei soții îngrijitöre să fie, ca hãrbatul ei să nu lucre până să omöră, să-și împartă înțeleptesce lucrul. Afară de aceea bărbații pot deveni nervöși și din alte cauze, astfel d. e. atunci când soția sa e nervösă, pöte deveni și el, ba se întâmplă chiar, că nervositatea ei a trecut direct asupra hãrbatului. Casul contrar, precum arată experiența, se întâmplă mai rar.

### Literatură.

**Partea a VI-a Din Memoriul lui Iosif Sterca Șuluțiu de Cãrpeniș**, membru fondator și membru în comitetul „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român” etc. Sibiu, Tipografia lui W. Kraft 1899. Prin publicațiunea acesta — care se estinde pe 295 pagine, țipar condensat, volumul având format 8° mare — domnul Iosif Șterca Șuluțiu face un prețios serviciu literaturii nostre istorice. „Memoriul” partea VI. care cuprinde 16 capitole, este o continuare a „Memoriului” d-sale, din care 5 părți au apărut deja, și după cum se indică la finea lucrării de față, va urma și partea VII-a. Notăm, că broșura de față s'a publicat în 500 esemplare. Cei ce posed biografia lui Iancu, au neapărată trebuință de acest „Memoriu”. Prețul ei este 1 fl. 25 cr. esemplarul, plus 10 cr. porto. Se vinde la librăria W. Kraft în Sibiu. D-nul Șuluțiu dăruesce 200 fl. din prețul broșurilor pentru „Casa națională”, ér restul pentru alte scopuri filantropice. Recomandăm publicului nostru cu totă căldura acesta valorösă publicațiune.

**„Dela Tipografia A. Mureșianu“  
din Brașov,  
se pot procura următoarele cărți:**

**Scrieri istorice.**

Din cartea d-lui *Azentie Severu*, veteranelul nostru luptător dela 1848, intitulată **„Răspuns la cartea negră“**, cu un bogat adaos despre arderea Aindului, se mai pot căpăta esemplare cu prețul de 1 fl. + 5 cr. porto.

**Memorii din 1848—49** de regretatul *Vasilie Moldovan*, fost prefect al Legiunii III în 1849—49. Istoriisirile cuprinse în această carte sunt de cel mai mare interes istoric și național, sunt scrise într-o limbă ușoară și plăcută. Prețul 50 cr. (cu posta 55 cr.)

**„Povestea unei corone de oțel“**, opul mult dorit și așteptat al d-nului *G. Cosbuc*, a apărut în editura librăriei C. Sfetea din Bucuressci și costă un leu și 50 bani. E scrisă și această carte la înțelesul tuturor și este atât de interesantă, încât cine o ia în mână, nu se mai poate despărți de ea. În istoria aceasta ni-se arată oglinda viută a faptelor mărețe, prin cari a trecut România până a ajuns la independență, Scenele ce se descriu din războiul pentru neatarnare, sunt la culme mișcătoare și însuflețitoare. Cartea e provădită cu numeroase portrete și ilustrațiuni. Ea stă în legătură cu **„Războiul nostru pentru neatarnare“** scris tot de d-l *G. Cosbuc*, așa că cine și-a procurat pe acesta trebuie să și procure și **„Povestea unei corone de oțel“**. Sperăm, că fruntașii noștri, înțelegând importanța acestor scrieri, vor stărui din răspuțeri a-le răspândi cât mai mult în popor. Se pot procura ambela cărți dela **„Tipografia A. Mureșianu din Brașov“**. **„Războiul nostru pentru neatarnare“** costă 50 cr. (cu posta 55 cr.), **„Povestea unei Corone de oțel“** 75 cr. (cu posta 80 cr.)

**Din istoria lumii**, „tălmăcită de preotul *Constantin Morariu* din cartea nemțescă a D-ului *Th. B. Weltar* și întocmită pentru folosul poporului român din Bucovina“, a apărut în editura „Deșteptării“ din Cernăuți: **partea a doua**. Ea este scrisă tot atât de bine și de ușor, ca și partea întâi, care a avut și la noi mare trecere mai ales printre popor. Prețul 50 cr. (plus 5 cr. porto.) — Cu același preț se mai pot căpăta dela Tipografia „A. Mureșianu“ și esemplare din partea întâi, adăugând și pentru aceasta 5 cr. porto.

**Zarandul și munții apusei ai Transilvaniei**, descriere de *Silvestru Moldovan*. Cu 9 ilustrațiuni și o schiță. E o carte tot atât de prețioasă și rară în felul său, ca și cea dintâi. Recomandăm și această carte pentru bibliotecile populare, cum și pentru toți Românii, cari vor să-și cunoască țera și nămul lor. Prețul 1 fl. (cu posta 1 fl. 5 cr.)

**„Pintea Vitezul“**, tradițiunii, legende și schițe istorice, de *Ioan Pop-Reteganul*. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisirii din toate părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

**„Țera noastră“**. Descrierea părților Ardealului dela Mureș spre miadă-și și valea Mureșului, de *Silvestru Moldovan*, — e o scriere unică în felul său, atât de călduros apretiată de întreaga diaristică română. Cu deosebire din bibliotecile populare ea n'ar trebui să lipsescă. Prețul 1 fl. (cu posta 1 fl. 10 cr.)

**„Românul în sat și la oște“** Acesta este ritul unei nouă cărțicele, ce d-l *Ioan Pop Reteganul*, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 10 cr., cu posta 13 cr.

**Scrieri economice:**

Din mult prețiosul **„Manual de agricultura rațională“** de *Dr. George Maior*, profesor de agricultură la școala superioară din Bucuressci (Ferestrău) a apărut volumul III, intitulat **„Zootehnia, sau Cultura generală și specială a vitelor cornute“**. Acest volum este, ca și cele două de mai înainte, foarte mare, cuprindând 779 pag., format mare 4°. În text conține 225 figurii.

Cuprinsul acestui volum e de un interes deosebit pentru economii de vite, căci tractează amănunțit și din toate punctele de vedere cultura vitelor de tot soiul, cum nu s'a mai scris încă nici într-o carte românească.

Materia întregă e împărțită în 12 părți, tratând diferitele specii de culturii a vitelor, corpul animalelor, rasa și divisiunile (regule de observat la împărecherea vitelor, etatea împărecherei etc.); mijlocele și metodele zootehnice de reproducțiune (arta împăre-

cherei, diferitele feluri de încrucișări etc.); îngrijirea și creșterea vitelor domestice, nutrirea lor și alte multe. În capitulul XI se vorbește despre ovicultură, sau cultura oilor cu toate amănuntele lor, ér în capitulul XII despre industria laptelui, arătând modul de conservare și fabricațiune a untului, smântânei, brânzei et. etc.

Opul d-lui *Dr. Maior*, după cum se știe, a fost premiat și din partea Academiei române. El a fost în modul cel mai favorabil apretiat de toate diarele și revistele noastre, fiind în literatura română unic în felul său.

**„Agrologia sau Agricultura generală de Dr. G. Maior“**, profesor la școala centrală de agricultură din Bucuressci. E cea mai bogată și tot-odată cea mai temeinică scriere românească cu privire la cultura pământului (aratul sămănatul, gunoiiul etc., etc.) Conțin 217 figurii de-ale diferitelor aparate economice (pluguri, grape, tăvăluguri etc.) E o carte foarte mare, de 524 pag. și costă numai 2 fl. 50. (cu posta recomandat 2 fl. 75 cr.)

**„Fitotehnia sau Cultura specială a plantelor“**, scrisă tot de *D-l G. Maior*. Această carte se estinde pe 611 pagini format mare și conține în text 202 figurii. Cuprinsul e foarte bogat, arătând cu de-amănuntul soiul modul de cultură, bólele și vindecarea etc. gențru fiă care plantă, precum cereale (tot felul de cucate, ca grâu, secară, orz, ovės, orez, meiți, cucuruz, hrisca, etc.); apoi mazere, linte, mazeriche, rapiță, mac, șofran, hemeiți, in, cânepă, tutun, cartoff, tot felul de sfecele, hrén curechiu, și alte multe. Apoi diferite plante de nutreț, ca lucernă, trifoiu, mohor, cucurușul verde nutreț, diferite compozițiuni pentru fenațe și pășuni artificiale etc. Al capítulu tractează despre cultura fenațelor, altul irigațiuni, altul despre pășuni et. Prețul 4 fl. (trimis cu posta recomandat 4 fl 25 cr.)

**„Stupăritul“**, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de *Constantin Dimian*, preot în Brețcu. O carte de 154 pag. format mare 8°. Prețul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

**„Cartea stupărilor sătenii“** de *Romul Simu*. Cu mai multe ilustrațiuni în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului. Prețul 40 cr. trimis francat.

**„Insoțirile de credit“** împreunate cu insoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de insoțiri, de *F. W. Raiffeissen*. **„Edițiunea a V-a“**. Trad. de *Dr. A. Brote*. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiiului. Conține 227 pag. și costă 80 cr. (Cu posta 90 cr.)

**„Grădina de legume“**, de *Ioan I. Negruțiu*, profesor în Blăși. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu e de cel mai mare folos practic și, pe cât șcim, în literatura noastră de dincoace e singura scriere mai bună în această materie. Costă 25 cr. (plus 3 cr. porto.)

**„Cele mai de lipsă cunoștințe despre Legea veterinară“** — o carte foarte necesară pentru economii de vite. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului. Conține 134 pag. format mare și costă numai 30 cr. (cu posta 35 cr.)

**„Cartea Plugărilor“** sau povestiri economice despre grădinarit, economia câmpului, creșterea vitelor etc. scrisă de *Ioan Georgescu*. Tractează despre legumărit, gunoii, lucrarea pământului, sămănaturi, viert, pădurit, creșterea cailor, vitelor, găitelor etc. Un esemplar de 90 pag. costă 25 cr. (plus 3 cr. porto). Această carte a eșit numai acum de sub tipar.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.

Redactor responsabil: *Gregoriu Maior*.

**Cursul pieței Brașov.**

Din 7 Februarie 1900.

Bancnota rom. Cump.	18.56	Vënd.	18.62
Argint român. Cump.	18.16	Vënd.	18.22
Napoleon d'or. Cump.	19.18	Vënd.	19.24
Galbeni Cump.	11.20	Vënd.	11.30
Ruble Rusesci Cump.	2.54	Vënd.	2.55
Mărci germane Cump.	117.90	Vënd.	—
Lrie turcesci Cump.	21.40	Vënd.	—
Scris. touc. Albina 5%	101.—	Vënd.	102.—

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fil. se vinde la librăria *Nic. I. Ciureu* și la *Eremias Nepoții*.

**Cursul la bursa din Viena.**

Din 6 Februarie 1900.

Renta ung. de aur 4%	98.90	Renta de argint austr.	99.70
Renta de corone ung. 4%	94.25	Renta de hârtie austr.	99.65
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	100.70	Renta de aur anstr.	99.25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	99.60	Losuri din 1860.	138.25
Oblig. căil. fer. ung. de est. I. emis.	99.40	Acții de-ale Băncii austro-ungară.	131.60
Bonuri rurale ungare 4%	93.70	Acții de-ale Băncii ung. de credit.	189.50
Bonuri rurale croate-slavone	94.—	Acții de-ale Băncii austr. de credit.	237.15
Impr. ung. cu premii	162.25	Napoleon d'or.	19.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	141.—	Mărci imperiale germane	118.15
		London vista	242.35
		Paris vista	96.25
		Rente de corone austr. 4%	99.20
		Note italiene	89.80

# TIPOGRAFIA

# A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădit cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta orice comande cu promptitudine și acurateță, precum:

**IMPRIMATE ARTISTICE**  
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

**CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,**  
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

**STATUTE.**

**FOI PERIODICE.**

**BILETE DE VISITĂ**  
DIFERITE FORMATE.

**PROGRAME ELEGANTE.**

**BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ**  
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

**ANUNȚURI.**

**REGISTRE ȘI IMPRIMATE**  
pentru toate speciile de serviciuri.

**BILANȚURI.**

*Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.*  
*Coverte, in lotă mărimca.*

**TARIFE COMERCIALE,**  
INDUSTRIALE, de HOTELURI  
și RESTAURANTE.

**PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE**

**BILETE DE ÎNMORMENTARI.**

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

## ABONAMENTE

LA

### „GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni	3 fl. —
Pe șese luni	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Anastro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Comnii cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.